

आगीशी खेळ

मुंबई-पुणे द्रुतगती मार्गावर मंगळवारी झालेला अपघात हा भीषण धोक्याची जाणीव करून देणारा आहे. मिथेनांतू भरलेला टँकर दुभाजकाला धडकून पेटो आणि त्याचे जळते अवशेष पुलाखाली पडून तेथील चार जणांचा होरपळून मृत्यु होतो हे भयकर आहे. या टँकरच्या आगेमारे किंवा विस्तृद्ध बाजूने ताशी शंभरच्या वेगाने चालणाऱ्या अनेक गाड्या येत-जात असणार. यापैकी कोणीही या आगीत सापडले नाही हे सुदैव. पण दर वेळी गोष्टी अशा सुदैवावर सोडता येऊ शकत नाहीत. या १४ किलोमीटरच्या रस्त्यावरून दर दिवशी साठ हजार वाहने प्रवास करतात. त्यातील सुपारे तीस टक्के जड वाहतूक करणारी असावीत. धोकादायक रस्याने घेऊन जाणारेही त्यातच येतात. मुंबईच्या दिशेने ढेकू गावाजवल्याच्या अडीच किलोमीटर प्रदृश्यातील तीव्र उतारामुळे या जड वाहनांच्या ब्रेक्सिचे लायनर गरम वा खराब होण्याचा धोका असतो. या किंवा अन्य ठिकाणी घाटाट या वाहनांसाठी विश्रांतीस्थळे हवीत अशी सूचना दान वर्षांपूर्वी वाहतूक विभागाने केली होती. पण तशी जागाच उपलब्ध नसल्याचे सांगण्यात आले. अगदी अलिकडे २७ एप्रिल रोजी एका टँकरचे ब्रेक्स नादुस्त झाल्याने त्याने अकाराबारा गाड्यांना उडवले किंवा त्या एकमेकांवर आदल्ल्या. त्यामुळे वाहतूक विभागाने सुचवलेल्या विराम-स्थळाची किंवा आवश्यकता आहे हे सप्ट झाले. अर्थात, टँकरचालकाचाही या अपायातंमये मोठा दोष असतो. ते बिनधारास्तणे रस्त्याच्या उजव्या किंवा मधल्या मार्गिकेतून अत्यंत वेगाने चालताना सरासर दिसतात. धोकादायक रस्याने वा वायू घेऊन जाणाऱ्या वाहनांची स्थिती उत्तम असायला हवी. त्याच्या चालकाना आपण कोणता धोका घेऊन वाचावरो आहोत याची जाणीव हवी. पण अनेकदा ती नसते. हे बरेच टँकर चालक जेमतेम साक्षर असतात. त्यामुळे अपघात होऊन आग लागली तर कोणते प्रतिबंधातक उपाय तातडीने करायला हवेत याची त्याना कसलीही माहिती नसते. यावर वाहतूक पोलिसांचे ही नियंत्रण नसते किंवा त्यांच्याकडे हेतूवूळ: काणाडोळा केला जातो. मंगळवारच्या अपघातात इतर गाड्या सापडल्या असत्या तर मृत्यूंची संख्या किंवीतीरी अधिक झाली असती. या आगीची तीव्रता इतकी भयकर होती की बराच काळ ती आटोक्यात येत नव्हती. हा रस्ता देशातील सर्वांगिक वर्दळ असलेल्यापैकी आहे. त्याचा खर्च वसूल झाल्यानंतरही त्यावर भरभक्कम टोल आकाराला जातो आहे असे या क्षेत्रातील कार्यकर्त्यांचे म्हणणे आहे. तशा याचिका न्यायालयात दाखल आहेत. टोल वसूल करूनही हा द्रुतगती म्हणवला जाणारा स्त्रा अनेक ठिकाणी वाईट स्थितीत आहे. खंडाव्याच्या घाटाट तर जड वाहनांच्या सुविहित वाहतुकीसाठी अधिक चांगले नियोजन केले जायला हवे. ते नसल्याने तेथे संदैव वाहतूक कोंडी असते. वाहतूक विभाग, टोल आकाराणे यांची ही संयुक्त जबाबदारी असायला हवी. पण ना त्यांचे तिकडे लक्ष आहे ना जनतेचा त्यासाठी रेता आहे. त्यामुळे हा मार्ग ज्वालामुखीच्या तोंडावर वसल्यासारखी स्थिती आहे. कोणत्याही दिवशी तेथे अधिक भीषण अपघात होऊ शकतो.

प्रचार आणि सत्य

शिंदे सरकारला लवकरच एक वर्ष पूर्ण होईल. त्या निमित्ताने जाहिरातीचा धडाका लावण्यात आला आहे. त्याच्यावरून जे राजकारण पेले आहे तो वेगाचा विषय आहे. पण या वर्षपूर्णाच्या वेळीच सरकारातील काही भानगडी बाहेर येऊ लागल्या आहेत. कृपीमंत्री अब्दुल ससारी तरी आहेत. यांनी अवश्यकता आहेत. इतर अनेकांचा, विशेषत: भाजपच्या नेतृत्वाचा विरोध असूनही त्यांची मंत्रिमंडळात वर्षी लावण्यात आली होती. ते सतत वाद निर्माण करीत असतात. सध्या खरिपाच्या हंगामाची तयारी चालू आहे. बोगस विथाणी आणि खतवाटातील गैरव्यवहाराच्या तकरारी येत आहेत. त्यांच्यावर कृपी खेतो जोरावर कारवाई करीत असल्याचा प्रचार चालू आहे. प्रत्यक्षत या विक्रेतावर छापे टाकण्यासाठी सत्तांसाठ्या सलगीतल्या खासगी लोकांची पथके स्थान करण्यात आल्याची चर्चा आहे. त्यामुळे यातून खंडणीखोरी तर होत नाही ना अशी शंका आहे. याबाबत बराच गवगवा झाल्यावर आता थेट मुख्यमंत्र्यांनी संतार यांना चार गोष्टी सुनावल्याच्या बातम्या आहेत. पण शिंदे यांनी इतव्यावर न थोवता याची चौकीकी करून कडक कारवाई करण्याची गरज आहे. यापूर्वी एप्रिल महिन्यात राज्यातील औषध विक्रेतावरांच्या संघटनेने अन्न व औषध प्रशासनमंत्री संजय राठोड यांच्या खात्यात प्रष्टाचार चालू असल्याचा जाहीर आसोप केला होतो. कोणतेही व्यापारी वा व्यावसायिक मंत्री वा राजकारण्यावर आसोप तर सोडाच पण त्याच्याविषयी मत प्रदर्शित करण्यासही दहा वेळा विचार करतात. व्यवसाय करताना आपल्याला सतावले जाईल अशी भीती त्यांना बाट असते. या भीतीवर मात करून संघटनेने थेट राठोड यांच्यावर आसोप करण्याचे धाड्य साधावते याच अर्थ त्यात सल्यात असण्याची शवयता अधिक आहे. औषध विक्रेतावाना त्यासाठी करण्याच्या नावाखाली नोटिसा पाठवल्या जातात व त्यांच्याकडून राठोड यांच्या जवल्याच्या वर्क्टोक्डून प्रचंड पैशांची मागणी केली जाते असे संधंटनेचे म्हणणे होते. दुर्दैवाने इतका गंभीर आरोप होऊनही विरोधकांना हा मुद्दा लावून घरता आला नाही. राठोड यांची चौकीकी करण्याची वाचा त्यांची हकलापटी करण्याची मागणी करता आली नाही. त्यामुळे शिंदे सरकारसाठी सारवासारव करून हे प्रकरण मागे टाकले. राठोड हे बंजारा समाजातील असून त्यांची मंत्रे पूर्वी विदर्भात फार महत्वाची आहेत. त्यामुळे चिंदेव शेतकी केले जाते. यांनी अवश्यकता आहेत. इतर अनेकांचा, विशेषत: भाजपच्या नेतृत्वाचा विरोध असूनही त्यांची मंत्रिमंडळात वर्षी लावण्यात आली होती. ते सतत वाद निर्माण करीत असतात. सध्या खरिपाच्या हंगामाची तयारी चालू आहे. बोगस विथाणी आणि खतवाटातील गैरव्यवहाराच्या तकरारी येत आहेत. त्यांच्यावर कृपी खेतो जोरावर कारवाई करीत असल्याचा प्रचार चालू आहे. प्रत्यक्षत या विक्रेतावरांच्या संघटनेने अन्न व औषध प्रशासनमंत्री संजय राठोड यांच्या खात्यात प्रष्टाचार चालू असल्याचा जाहीर आसोप केला होतो. कोणतेही व्यापारी वा व्यावसायिक मंत्री वा राजकारण्यावर आसोप तर सोडाच पण त्याच्याविषयी मत प्रदर्शित करण्यासही दहा वेळा विचार करतात. व्यवसाय करताना आपल्याला सतावले जाईल अशी भीती त्यांना बाट असते. या भीतीवर मात करून संघटनेने थेट राठोड यांच्यावर आसोप करण्याचे धाड्य साधावते याच अर्थ त्यात सल्यात असण्याची शवयता अधिक आहे. औषध विक्रेतावाना त्यासाठी करण्याच्या नोटिसा पाठवल्या जातात व त्यांच्याकडून राठोड यांच्या जवल्याच्या वर्क्टोक्डून प्रचंड पैशांची मागणी केली जाते असे संधंटनेचे म्हणणे होते. दुर्दैवाने इतका गंभीर आरोप होऊनही विरोधकांना हा मुद्दा लावून घरता आला नाही. राठोड यांची चौकीकी करण्याची वाचा त्यांची हकलापटी करण्याची मागणी करता आली नाही. त्यामुळे शिंदे सरकारसाठी हेतूवूळ: काणाडोळा केला जातो. यांनी अवश्यकता आहेत. इतर अनेकांचा, विशेषत: भाजपच्या नेतृत्वाचा विरोध असूनही त्यांची मंत्रिमंडळात वर्षी लावण्यात आली होती. ते सतत वाद निर्माण करीत असतात. सध्या खरिपाच्या हंगामाची तयारी चालू आहे. बोगस विथाणी आणि खतवाटातील गैरव्यवहाराच्या तकरारी येत आहेत. त्यांच्यावर कृपी खेतो जोरावर कारवाई करीत असल्याचा प्रचार चालू आहे. प्रत्यक्षत या विक्रेतावरांच्या संघटनेने अन्न व औषध प्रशासनमंत्री संजय राठोड यांच्या खात्यात प्रष्टाचार चालू असल्याचा जाहीर आसोप केला होतो. कोणतेही व्यापारी वा व्यावसायिक मंत्री वा राजकारण्यावर आसोप तर सोडाच पण त्याच्याविषयी मत प्रदर्शित करण्यासही दहा वेळा विचार करतात. व्यवसाय करताना आपल्याला सतावले जाईल अशी भीती त्यांना बाट असते. या भीतीवर मात करून संघटनेने थेट राठोड यांच्यावर आसोप करण्याचे धाड्य साधावते याच अर्थ त्यात सल्यात असण्याची शवयता अधिक आहे. औषध विक्रेतावाना त्यासाठी करण्याच्या नोटिसा पाठवल्या जातात व त्यांच्याकडून राठोड यांच्या जवल्याच्या वर्क्टोक्डून प्रचंड पैशांची मागणी केली जाते असे संधंटनेचे म्हणणे होते. दुर्दैवाने इतका गंभीर आरोप होऊनही विरोधकांना हा मुद्दा लावून घरता आला नाही. राठोड यांची चौकीकी करण्याची वाचा त्यांची हकलापटी करण्याची मागणी करता आली नाही. त्यामुळे शिंदे सरकारसाठी हेतूवूळ: काणाडोळा केला जातो. यांनी अवश्यकता आहेत. इतर अनेकांचा, विशेषत: भाजपच्या नेतृत्वाचा विरोध असूनही त्यांची मंत्रिमंडळात वर्षी लावण्यात आली होती. ते सतत वाद निर्माण करीत असतात. सध्या खरिपाच्या हंगामाची तयारी चालू आहे. बोगस विथाणी आणि खतवाटातील गैरव्यवहाराच्या तकरारी येत आहेत. त्यांच्यावर कृपी खेतो जोरावर कारवाई करीत असल्याचा प्रचार चालू आहे. प्रत्यक्षत या विक्रेतावरांच्या संघटनेने अन्न व औषध प्रशासनमंत्री संजय राठोड यांच्या खात्यात प्रष्टाचार चालू असल्याचा जाहीर आसोप केला होतो. कोणतेही व्यापारी वा व्यावसायिक मंत्री वा राजकारण्यावर आसोप तर सोडाच पण त्याच्याविषयी मत प्रदर्शित करण्यासही दहा वेळा विचार करतात. व्यवसाय करताना आपल्याला सतावले जाईल अशी भीती त्यांना बाट असते. या भीतीवर मात करून संघटनेने थेट राठोड यांच्यावर आसोप करण्याचे धाड्य साधावते याच अर्थ त्यात सल्यात असण्याची शवयता अधिक आहे. औषध विक्रेतावाना त्यासाठी करण्याच्या नोटिसा पाठवल्या जातात व त्यांच्याकडून राठो

